

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت

دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

استاندارد آموزش شغل

ماشین نویس فارسی و لاتین (برقی و دستی)

گروه شغلی

صنعت چاپ

کد ملی آموزش شغل

۷	۳	۲	۱	۲	۰	۱	۷	۰	۰	۲	۰	۰	۰	۱
ISCO-۰۸	سطح مهارت	شناسه گروه	شناسه شغل	شناسه	شناسه	نسخه								

۱۴۰۱-۰۲-۲۶

تاریخ تدوین استاندارد: ۱/۶/۷۶

مفاهیم اصطلاحات بکار برده شده در استاندارد

- ۱- کلمه آشنائی : به مفهوم داشتن اطلاعات مقدماتی
- ۲- کلمه شناسائی : به مفهوم داشتن اطلاعات کامل
- ۳- کلمه اصول : به مفهوم مبانی مطالب تئوری
- ۴- کلمه توانائی : به مفهوم قدرت انجام کار

مشخصات

- ۱- حداقل تحصیلات : پایان دوره راهنمایی
- ۲- وضعیت جسمانی : متناسب با شغل مربوطه
- ۳- سایر شرایط :

تعريف

ماشین نویس فارسی و لاتین (دستی و برقی) کسی است که بتواند از عهده تایپ انواع متون فارسی و یا لاتین با اصول ده انگشتی بدون نگاه ، بارعايت فواصل کلمات و سطور با حداقل سرعت ۱۸۰ ضربه فارسی و ۲۰۰ ضربه لاتین در ماشین تحریر دستی و ۲۰۰ ضربه فارسی و ۲۲۰ ضربه لاتین با ماشین تحریر برقی و یا سلکتریک و انجام مقابله متون و تصحیحات لازمه و سرویس و نگهداری ماشین تحریر برقی آید.

جانبازان و معلولین بشرط رعایت اسلوب ۱۰ انگشتی می توانند در آموزش و آزمون شرکت نمایند.

۱۲ ساعت	مدت دوره کارآموزی :
۱۲ ساعت	۱- زمان آموزش تئوری :
۹۸ ساعت	۲- زمان آموزش عملی :

«فهرست توانایی های ماشین نویس فارسی و لاتین (دستی و برقی)»

ردیف	عنوان	صفحه
۱	توانایی استقرار ماشین نویس در پشت ماشین تحریر	۱
۲	توانایی بکارگیری ماشین تحریر فارسی و لاتین (تایپ مقدماتی)	۲
۳	توانایی تایپ کلیه متون در مدت استاندارد	۴
۴	توانایی تایپ متون فارسی و لاتین با ۲۰ ضربه بیشتر از زمان استاندارد قبلی با ماشین برقی و سلکتریک	۸
۵	توانایی سرویس و نگهداری ماشین تحریر	۹
۶	توانایی پیشگیری از حوادث و رعایت نکات ایمنی و بهداشت کار	۱۰

استاندارد مهارت و آموزشی ماشین نویس فارسی و لاتین (برقی و دستی)

رشته : چاپ

ردیف	عنوان توانائی و مطالب تئوری	استاندارد مهارت	
		عملیات کارگاهی	زمان
		کثری عملی	نام و مشخصات
۱	توانایی استقرار ماشین نویس در پشت ماشین تحریر آشنایی با میز و صندلی ماشین نویسی	۱	- تنظیم ارتفاع صندلی نسبت به ارتفاع میز طبق دستور العمل - تنظیم پشتی صندلی طبق دستور العمل - تنظیم میز ماشین نویس طبق دستور العمل
۱-۱	آشنایی با میز و صندلی ماشین نویسی	۲	- میز و صندلی ماشین تحریر برقی یا دستی - چراغ رومیزی - کتاب و جزو - وسایل تحریر
۱-۲	شناسایی اصول تنظیم میز و صندلی ماشین نویسی		- وسایل کمک آموزشی
۱-۲-۱	اصول تنظیم ارتفاع صندلی نسبت به ارتفاع میز		- اصول تنظیم پشتی صندلی ماشین نویس
۱-۲-۲	اصول تنظیم میز ماشین نویس		- استقرار در روی صندلی ماشین نویس
۱-۲-۳	شناسایی اصول استقرار در پشت ماشین نویس		- طبق دستور العمل
۱-۳	اصول هماهنگ کردن اندامها		- هماهنگ کردن اندامها با میز و پدالهای حروف طبق دستور العمل
۱-۳-۱	اصول استقرار در صندلی ماشین نویس		- بکارگیری نور طبیعی و کاذب طبق دستور العمل
۱-۳-۲	اصول هماهنگ کردن اندامها		- قراردادن کتاب ، جزو و پیش نویس نامه ها در روی میز متناسب با دید ماشین نویس در جزو و پیش نویس نامه ها در روی میز
۱-۴	آشنایی با نور طبیعی و کاذب و منابع آنها		- شناسایی اصول نصب چراغ روشنایی
۱-۵	روشنایی		- شناسایی اصول قراردادن کتاب ، جزو و پیش نویس نامه ها در روی میز
۱-۶	شناخت این اصول		- طبق دستور العمل

استاندارد مهارت و آموزشی ماشین نویس فارسی و لاتین (برقی و دستی)

رشته : چاپ

ردیف	عنوان توانائی و مطالب تئوری	استاندارد مهارت	
		عملیات کارگاهی	زمان
		تئوری عملی	نام و مشخصات
۲	توانایی بکارگیری ماشین تحریر فارسی و لاتین (تایپ مقدماتی)	- قراردادن کاغذ در ماشین تحریر و تنظیم لبه کاغذ نسبت به خط کش - درج طبق دستور العمل	- ماشین تحریر برقی یا دستی - میز و صندلی - انواع کاغذ - چراغ رومیزی - وسایل تحریر - وسائل کمک آموزشی
۲-۱	آشنایی با ماشین تحریر و انواع آن از نظر (دستی، برقی، الکترونیکی)	- آشنایی با مکانیزم عمومی و حرکتی ماشین تحریر (دستی، برقی، الکترونیکی با حافظه و بدون حافظه)	
۲-۲	آشنایی با کاربردهای متفاوت اجزاء ماشین تحریر به ترتیب اولویت آنها	- تنظیم کادر چپ و راست کاغذ به کمک حاشیه بندها طبق دستور العمل	
۲-۳	آشنایی با کاربردهای متفاوت اجزاء ماشین تحریر به ترتیب اولویت آنها	- تنظیم کادر چپ و راست کاغذ به کمک حاشیه بندها طبق دستور العمل	
۲-۳-۱	کاربرد متفاوت اجزاء بخش متحرک ماشین تحریر	- خارج کردن کاغذ از ماشین تحریر طبق صفحه حروف	
۲-۳-۲	کاربرد متفاوت اجزاء بخش متحرک ماشین تحریر	- شناسایی اصول کاغذ گزاری و تنظیم حاشیه طرفین کاغذ و خارج کردن آن	
۲-۴	شناسایی اصول کاغذ گزاری و تنظیم حاشیه طرفین کاغذ و خارج کردن آن	- دستور العمل	
۲-۴-۱	اصول قراردادن کاغذ در ماشین تحریر	- حرکت دادن انگشتان به ردیف های بالای پایگاه بدون نگاه	
۲-۴-۲	اصول تنظیم لبه کاغذ نسبت به خط کش مدرج	- طبق دستور العمل	

استاندارد مهارت و آموزشی ماشین نویس فارسی و لاتین (برقی و دستی)

رشته : چاپ

ردیف	عنوان توانائی و مطالب تئوری	استاندارد مهارت	
		عملیات کارگاهی	زمان
نام و مشخصات وسایل	زمان	کارگاهی	
کاری عملی	کاری تئوری		
۲-۴-۳	اصول گونیا کردن کاغذ به وسیله بغل گیر	حرکت دادن	
۲-۴-۴	اصول تنظیم کادر چپ و راست کاغذ	انگشتان به ردیف زیر پایگاه بدون نگاه طبق دستور العمل	
۲-۴-۵	اصول خارج کردن کاغذ از ماشین تحریر	- تایپ اعداد فارسی و لاتین طبق	
۲-۵	شناسایی اصول مکانیزم حرکتی و تبدیلات حروف به کلمه و ضربه زدن انگشتان دستها	شناسایی اصول مکانیزم حرکتی و دستور العمل	
۲-۶	شناسایی اصول جاسازی انگشتان در ردیف پایگاه و تایپ بدون نگاه	انگشتان از پایگاه به ردیفهای بالای پایگاه بدون نگاه	
۲-۷	شناسایی اصول حرکت دادن انگشتان از پایگاه به ردیفهای بالای پایگاه بدون نگاه	شناسایی اصول حرکت دادن	
۲-۸	شناسایی اصول حرکت دادن زیر پایگاه بدون نگاه	انگشتان از پایگاه به ردیف	
۲-۹	شناسایی اصول تایپ اعداد در ردیف بالای پایگاه هنگام تایپ بدون نگاه	شناسایی اصول تایپ اعداد در	
۲-۱۰	شناسایی اصول تایپ بدون نگاه بطور مشترک دور دیف، سه ردیف و چهار ردیف کلمات	ردیف بالای پایگاه هنگام تایپ بدون نگاه	

استاندارد مهارت و آموزشی ماشین نویس فارسی و لاتین (برقی و دستی)

رشته : چاپ

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	استاندارد مهارت		
		عملیات کارگاهی	زمان	نام و مشخصات وسایل
گوری	عملی	تعداد	نام و مشخصات وسایل	
	(سطرها ، جملات ، ارقام صحیح ، ارقام اعشاری و کسری علائم نامه و محاسباتی) با رعایت فاصله بین کلمات و تنظیم سطور			
۳	توانایی تایپ کلیه متون در مدت استاندارد	۸	- سرعت دادن	- ماشین تحریر برقی
۳-۱	شناسایی اصول سرعت دادن به انگشتان دستها با روش کلمات به جملات			- میز و صندلی - انواع کاغذ - کاربین
۳-۲	آشنایی با وسایل تصحیح تایپ (لاک غلط گیری ، پاک کن برس دار ، تیغ - تایپکس)		- دستورالعمل	- وسایل تصحیح از قبیل لایل مربوطه
۳-۳	آشنایی با وسایل تصحیح تایپ (لاک غلط گیری ، پاک کن برس دار ، تیغ - تایپکس)		- دستورالعمل	- قلم استنسیل - لایل مخصوص تصحیح استنسیل

استاندارد مهارت و آموزشی ماشین نویس فارسی و لاتین (برقی و دستی)

رشته : چاپ

ردیف	عنوان توانائی و مطالب تئوری	استاندارد مهارت	عملیات کارگاهی	زمان	نام و مشخصات وسایل
				کثیری	عملی
۳-۴	آشنایی با انواع کاغذ، برگها، سربرگهای مارک دار مکاتباتی، اداری و بازرگانی	آشنایی با انواع کاغذ، برگها، سربرگهای مارک دار مکاتباتی، اداری و بازرگانی	-تایپ کادر، پاراگراف نامه های اداری ، بازرگانی و عمومی طبق دستورالعمل		
۳-۵	آشنایی با پیش نویس های دستی، اداری و بازرگانی و عالائم اختصاری آنها	آشنایی با پیش نویس های دستی، اداری و بازرگانی و عالائم اختصاری آنها	-تایپ ، انواع نامه با روش های مختلف با توجه به تکرار نامه ها تانیل به ۱۶۰ ضربه لاتین در دقیقه طبق دستورالعمل		
۳-۶	آشنایی با عالائم نامه نگاری در مکاتبات اداری و بازرگانی در ماشین تحریر و خارج از آن	آشنایی با عالائم نامه نگاری در مکاتبات اداری و بازرگانی در ماشین تحریر و خارج از آن	-مقابله نامه ها و عمومی تصحیح مجدد آنها در ماشین طبق دستورالعمل		
۳-۷	شناسایی اصول تایپ انواع نامه با روش های مختلف با توجه به تکرار نامه ها ، تانیل به ۱۶۰ ضربه فارسی و ۱۸۰ ضربه لاتین در دقیقه	شناسایی اصول تایپ انواع نامه با روش های مختلف با توجه به تکرار نامه ها ، تانیل به ۱۶۰ ضربه فارسی و ۱۸۰ ضربه لاتین در دقیقه	-کارین گذاری بین نسخ انواع نامه ها و اطلاعیه ها و گیرندگان رونوشت جمعی و تکی طبق دستورالعمل		
۳-۸	شناسایی اصول مقابله نامه ها تصحیح مجدد آنها در ماشین	شناسایی اصول مقابله نامه ها تصحیح مجدد آنها در ماشین	-تایپ در محله ای نسخ و تایپ انواع نامه ها ، اطلاعیه ها و گیرندگان رونوشت جمعی و تکی		
۳-۹	شناسایی اصول کارین گذاری بین نسخ و تایپ انواع نامه ها ، اطلاعیه ها و گیرندگان رونوشت جمعی و تکی	شناسایی اصول کارین گذاری بین نسخ و تایپ انواع نامه ها ، اطلاعیه ها و گیرندگان رونوشت جمعی و تکی	-تایپ در محله ای نسخ و تایپ انواع نامه ها ، اطلاعیه ها و گیرندگان رونوشت جمعی و تکی		
۳-۱۰	شناسایی اصول کارین گذاری بین نسخ و تایپ انواع نامه ها ، اطلاعیه ها و گیرندگان رونوشت جمعی و تکی	شناسایی اصول کارین گذاری بین نسخ و تایپ انواع نامه ها ، اطلاعیه ها و گیرندگان رونوشت جمعی و تکی	-تایپ در محله ای نسخ و تایپ انواع نامه ها ، اطلاعیه ها و گیرندگان رونوشت جمعی و تکی		

استاندارد مهارت و آموزشی ماشین نویس فارسی و لاتین (برقی و دستی)

رشته : چاپ

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	استاندارد مهارت	
		عملیات کارگاهی	زمان
نام و مشخصات وسایل	زمان	تئوری عملی	
۳-۱۱	آشنایی با فرمهای از پیش تعیین شده اداری و بازرگانی و اصول تایپ در محلهای مورد نظر (فرمehای مالی- اداری- بازرگانی کارگزینی- اطلاعیه و بخشنامه ها)	- تایپ انواع پاکتها اداری و بازرگانی طبق دستور العمل - جدول بندی ستون به ستون و تایپ مندرجات اعداد و ارقام صحیح ، کسری اعشاری و متعارفی و توانه اطباق	
۳-۱۲	شناسایی اصول تایپ در محلهای مورد نظر فرم های از پیش تعیین شده اداری و بازرگانی		
۳-۱۳	شناسایی اصول تایپ بر روی انواع پاکتها	دستور العمل	
۳-۱۴	شناسایی اصول جدول بندی ستون به ستون و تایپ مندرجات اعداد ، ارقام صحیح ، کسری ، اعشاری و متعارفی و توانها	- خط کشی افقی و عمودی طبق دستور العمل	
۳-۱۵	شناسایی اصول تایپ و جدول کشی به وسیله خودکار و محل تعییب شده در طبق کارت گیر طبق دستور العمل	- خط کشی و جدول بندی به وسیله خودکار و محل تعییب شده در طبق کارت گیر طبق دستور العمل	
۱۶	ضریبه لاتین		
۳-۱۵-۱	اصول خط کشی افقی و عمودی	- تایپ مندرجات و ارقام در خانه های زمان ۱۴۰ حرف	
۳-۱۵-۲	اصول خط کشی و جدول بندی به وسیله خودکار و محل تعییب شده در طبق کارت گیر	جلول بالحتساب	
۳-۱۵-۳	اصول تایپ مندرجات و ارقام در فارسی و ۱۶۰ حرف		

استاندارد مهارت و آموزشی ماشین نویس فارسی و لاتین (برقی و دستی)

رشته : چاپ

ردیف	عنوان توانائی و مطالب تئوری	استاندارد مهارت	
		عملیات کارگاهی	زمان
وسایل	نموداری عملی	نموداری عملی	نام و مشخصات
۳-۱۶	خانه های جدول با احتساب زمانی ۱۴۰ ضربه فارسی و ۱۶۰ ضربه لاتین	لاتین طبق دستور العمل - تایپ و اندازه گیری انواع کادر نامه ها و بخش نامه ها و جزو ات و کتب روی استنسیل	
۳-۱۶-۱	آشنایی با انواع استنسیل مو می استنسیل مو می دستی	آنواع کادر نامه ها و بخش نامه ها و جزو ات	
۳-۱۶-۲	استنسیل مو می ماشینی	و کتب روی استنسیل	
۳-۱۷	شناسایی اصول تایپ ، نوشتن و اندازه گیری انواع کادر نامه ها	تا نیل به حداقل ۱۶۰ ضربه فارسی و ۱۸۰ ضربه لاتین طبق	
۳-۱۸	بخش نامه ها ، جزو ات و کتب روی استنسیل تایل به حداقل ۱۶۰ ضربه فارسی و ۱۸۰ ضربه لاتین	دستور العمل - تصحیح اشتباہات تایپی استنسیل طبق	
	شناسایی اصول تصحیح اشتباہات استنسیل مو می به وسیله لاک و قلم تصحیح	دستور العمل	

استاندارد مهارت و آموزشی ماشین نویس فارسی و لاتین (برقی و دستی)

رشته: چاپ

ردیف	عنوان توانائی و مطالب تئوری	استاندارد مهارت	
		عملیات کارگاهی	زمان
نام و مشخصات وسایل	کثیری عملی	کثیری عملی	
۴	توانایی تایپ متون فارسی و لاتین با ۲۰ ضربه بیشتر از زمان استاندارد قبلی با ماشین برقی و سلکتریک	- تایپ انواع متون فارسی و لاتین - ضربه بیشتر از زمان استاندارد قبلی با ماشین برقی و سلکتریک	۱۳۵
۴-۱	آشنایی با ماشین تحریربرقی و انواع آن (الکترومکانیکی و سلکتریکی)	آشنایی با ماشین تحریربرقی ویا ماشین برقی ویا سلکت-ریک طبق دستور العمل	
۴-۲	آشنایی با مکانیزم عمومی و ملحقات ماشین تحریربرقی		
۴-۲-۱	اجزاء بخش ثابت در ماشین تحریربرقی یک زبانه و دو زبانه با حافظه و بدون حافظه		
۴-۲-۲	اجزاء بخش متحرک (صفحه حروف، گوی و کاست نوار و انواع آنها) در ماشین تحریربرقی یک زبانه و دو زبانه با حافظه و بدون حافظه		
۴-۳	آشنایی با اصول کار ماشین سلکتریک و انواع آن		
۴-۴	شناسایی اصول تایپ انواع متون فارسی و لاتین تا ۲۰ ضربه بیشتر از زمان استاندارد قبلی با ماشین برقی و سلکتریک		

استاندارد مهارت و آموزشی ماشین نویس فارسی و لاتین (برقی و دستی)

رشته : چاپ

ردیف	عنوان توانائی و مطالب تئوری	استاندارد مهارت	عملیات کارگاهی	زمان		نام و مشخصات وسایل
				تئوری	عملی	
۵	توانایی سرویس و نگهداری ماشین تحریر	- سرویس و نگهداری نگاه	- ماشین تحریر دستی ، برقی و سلکتریک طبق دستورالعمل	۲		- وسایل سرویس و نگهداری ماشین تحریر
۵-۱	آشنایی با وسایل و مواد سرویس ماشین تحریر دستی ، برقی و سلکتریک (برس- پیچ گوشتی- الكل- بنzin- پنبه و روغن مخصوص)	- تعویض نوار ماشین تحریر طبق دستورالعمل	- ماشین تحریر دستی ، برقی و سلکتریک با وسایل ملحقات و وسایل مربوطه			- ماشین تحریر با ملحقات و وسایل مربوطه
۵-۲	شناسایی اصول تعویض نوار ماشین تحریر	- عیب یابی و رفع عیب از گیرکردهای حروف و سوراخ شدن نوار و شوکه شدن	- شناسایی اصول عیب یابی و رفع حروف و سوراخ شدن نوار و شوکه شدن			- مواد مورد مصرف در سرویس و نگهداری ماشین تحریر
۵-۳	شناسایی اصول عیب یابی و رفع از گیرکردهای حروف- سوراخ شدن نوار و شوکه شدن چکش	- چکش حروف ماشین تحریر برقی و مکانیسم نوار طبق دستورالعمل	- حروف ماشین تحریر برقی و مکانیسم نوار			- وسایل کمک آموزشی

استاندارد مهارت و آموزشی ماشین نویس فارسی و لاتین (برقی و دستی)

رشته: چاپ

ردیف	عنوان توانائی و مطالب تئوری	استاندارد مهارت		
		عملیات کارگاهی	زمان	نام و مشخصات وسایل
	تئوری	عملی		
۶	توانایی پیشگیری از حوادث و رعایت نکات ایمنی و بهداشت کار آشنایی با جعبه کمکهای اولیه جعبه کمکهای اولیه و محتویات آن شناسایی اصول پیشگیری از حوادث و رعایت نکات ایمنی و بهداشت کار	- انجام کمکهای اولیه طبق دستور العمل - رعایت نکات حفاظت و ایمنی	۳۰	- جعبه کمکهای اولیه و سایل کمک آموزشی
۶-۱	آشنایی با جعبه کمکهای اولیه			
۶-۱-۱	جعبه کمکهای اولیه و محتویات آن			
۶-۲	شناسایی اصول پیشگیری از حوادث و رعایت نکات ایمنی و بهداشت کار			